

Quo vadis, ekologická daň?

TÉMA

Drahsie energie
k šetreniu životného
prostredia nepovedú.

Imrich Béreš

predseda Predstavenstva
Prvej stavebnej sporiteľne



Kto zažil obdobie pred plynofikáciou, veľmi dobre si pamätá haldy uhlia vo dvoroch a sivasté zimy, keď bol sneh pokrytý hrubou vrstvou popolčeka z komínov. Plynofikácia v tomto ohľade predstavovala pre Slovensko veľký pokrok. Prechod na plynové kúrenie priniesol nielen omnoho vyšší komfort, ale i čistejší vzduch. A nebolo to až tak dávno. Veď systematická výstavba plynovodov trvala až do roku 2014. Do toho času bol plyn privedený do vyše 2 200 z celkového počtu takmer 2 900 obcí na Slovensku.

Doba sa však zmenila a spaľovanie plynu je už, z hľadiska Európskej únie, prežitkom. Mali by sme

byť uvedomelejší a zodpovednejší. A v konečnom dôsledku spotrebu energií celkovo obmedziť. Priviesť k rozumu by nás mala spotrebná daň z energií, ktorá zaťaží spotrebu elektriny, uhlia a plynu. Adekvátnou náhradou za to by mala byť ekologická, inak povedané, zelená energia. Najhorší dosah by táto nová daň mala na spotrebiteľov zemného plynu, ktorý sa v našich končinách najčastejšie využíva na vykurovanie.

Je však otázne, či je práve zvyšovanie cien energií správnou cestou, ktorá privedie občanov k ekologickému zmýšľaniu. Aj keď sa dom zateplí a spotreba tepla sa zníži, v zime bude vždy treba trochu prikúriť. Očakávať, že Slováci masovo prejdú na tepelné čerpadlá či iné alternatívne zdroje energie, je čistá utópia.

Stačí sa obzrieť pár rokov dozadu. Po tom, čo stúpli ceny zemného plynu, ľudia začali hľadať lacnejšie riešenia. Mnohí sa vtedy vrátili k takpovediac prehistorickému riešeniu - spaľovaniu dreva. I keď sa tomu dnes vznešene hovorí biomasa, v skutočnosti to má od ekológie ďaleko. Slováci totiž spália čokoľvek, k čomu sa dostanú za

”

Očakávať, že
Slováci masovo
prejdú na
alternatívne
zdroje energie,
je utópia.

lacný peniaz, alebo, ešte lepšie, zadarmo. Najčastejšie ide o surové - ešte vlhké a nedostatočne pripravené drevo, neraz pochybného pôvodu. Navyše, toto drevo obvykle pália veľmi neefektívnym spôsobom - v kozuboch, pieckach či starých kotloch na tuhé palivo s malou účinnosťou. O to viac exhalátov potom obsahujú spaliny unikajúce do ovzdušia. A znovu sa nám začalo dymiť z komínov a na hlavy nám padá sivý popolček...

Na Slovensku sa už teraz platia za energie plné sadzby dane z pridanej hodnoty na úrovni 20 percent, čo nie je práve málo. Je dosť pravdepodobné, že keď dôjde k ďalšiemu zdaneniu, a teda i zvýšeniu cien energie, dobrý úmysel sa minie svojmu účelu a počet ľudí, ktorí upustia od kúrenia plynom v prospech ešte menej ekologického riešenia, je dosť vysoký. Na druhej strane, šanca, že sa tejto takzvanej ekologickej dani nariadenej Bruselom vyhneme, je minimálna. Na Slovensku sme totiž mali z jej platenia výnimku už celých desať rokov. Čo bude nasledovať? V tejto chvíli je to už len na kreatívite politikov, aby našli čo najmenej bolestivé riešenie.